

Rottehandlingsplan 2025

Viborg Kommune

Indhold

Viborg Kommunes handlingsplan.....	3
Visionen for den kommunale rottebekæmpelse i Viborg Kommune.....	3
Fokusområder til at støtte vores visioner	3
Samarbejde er en forudsætning for en effektiv rottebekæmpelse	4
Forpligtelser i forbindelse med bekæmpelse og forebyggelse af rotter	5
Den kommunale rottebekæmpelse i Viborg Kommune.....	5
Håndhævelsesprocedurer i forbindelse med sikring af effektiv rottebekæmpelse.....	6
Rotterne i kloakken.....	7
Her bekæmper Viborg Kommune rotter	7
De Tilsynspligtige ejendomme.....	8
Er gift den bedste løsning?	8
Finansiering af kommunal rottebekæmpelse.....	9
Den private rottebekæmpelse i Viborg Kommune	9
Retningslinjer for den private rottebekæmpelse	10
Tilsynet med den private rottebekæmpelse	10
Serviceniveau i den kommunale bekæmpelse og forebyggelse af rotter i Viborg Kommune	10
Servicemål for rottebekæmpelsen i Viborg Kommune	11
Indsatser i rottehandlingsplanen.....	12
Fokusområde 1: Sikring af effektiv rottebekæmpelse	12
Fokusområde 2: Kommunikation og information til kommunens borgere	13
Fokusområde 3: Forebyggelse og bekæmpelse af rotteforekomst	14
Fokusområde 4: Miljøbevidst rottebekæmpelse	14

Viborg Kommunes handlingsplan

Danmark har haft en rottelov siden 1907 og tanken var dengang, at rotterne skulle udryddes, fordi rotter kan overføre en lang række sygdomme til os mennesker og vores husdyr.

Vi har dog siden måtte erkende, at rotter ikke kan udryddes. De trives rigtigt godt i menneskers nærhed, idet vi (uden at vi er klar over det) sørger for, at vores omgivelser byder rotten på skjulesteder og mad. Hvis man som borger er så uheldig at få rotter, vil Viborg Kommune sikre hurtig og kvalificeret hjælp til at skaffe sig af med problemet. Men den enkelte borger og grundejer kan selv gøre en indsats med hensyn til forebyggelse af rotter på egen ejendom. Ved at rottesikre boligen og sørge for, at der ikke ligger spiseligt affald eller føde på ejendommen, kan man langt hen ad vejen undgå rotter.

Viborg Kommune ønsker med denne handlingsplan at synliggøre den kommunale rottebekæmpelse og hvad kommunen og kommunens borgere kan gøre for at forebygge mod rotter.

Viborg Kommunes handlingsplan er bestående af en overordnet handlingsplan (nærværende dokument), som beskriver den kommunale rottebekæmpelsen mere generelt, samt en beskrivelse af de fokusområder, som skal sikre en fremsynet og effektiv rottebekæmpelse i Viborg Kommune. Ligeledes indeholder handlingsplanen en beskrivelse af Viborg Kommunes holdning og retningslinjer for den private rottebekæmpelse.

Med udgangspunkt i handlingsplanen laver Viborg Kommune et årligt tillæg (Aktivitetsplan) til handlingsplanen, som fra år til år beskriver, hvilke aktiviteter den kommunale rottebekæmpelse vil have særligt fokus på. Aktivitetsplanen vil også rumme informationer om størrelsen af rottegebyret, hvor mange ressourcer der anvendes på rottebekæmpelse, hvad vi nåede i den foregående Aktivitetsplan, og hvordan rottebestanden udvikler sig i Viborg Kommune.

Visionen for den kommunale rottebekæmpelse i Viborg Kommune

Rottebekæmpelsen er en kommunal opgave og i Viborg Kommune varetages den praktiske udførelse af rottebekæmpelsen af et privat bekæmpelsesfirma. Den daglige administration, kontrol og håndhævelse inden for området varetages af kommunens eget administrative personale.

Kommunen er som myndighed ansvarlig for, at rottebekæmpelsen er effektiv. Til det formål vil Viborg Kommune sikre;

- at kommunens borgere modtager en effektiv bekæmpelse og information om forebyggelse af rotter
- at kommunens borgere aktivt deltager i forebyggelse på egne og fælles arealer
- at al bekæmpelse og forebyggelse følger de lovgivningsmæssige retningslinjer
- at al bekæmpelse af rotter i Viborg Kommune sker under minimal belastning af miljøet

Fokusområder til at støtte vores visioner

Viborg Kommune har identificeret fire vigtige hovedområder (fokusområder), som skal være med til at understøtte kommunens rottehandlingsplan. Viborg Kommune vil i forbindelse med udarbejdelse af den årlige Aktivitetsplan planlægge aktiviteter, som vil falde indenfor et eller flere af de fire fokusområder.

De fire fokusområder er;

Fokusområde 1: Sikring af effektiv rottebekæmpelse

Fokusområde 2: Kommunikation og information til kommunens borgere

Fokusområde 3: Forebyggelse og bekæmpelse af rotteforekomst

Fokusområde 4: Miljøbevidst rottebekæmpelse

Selve Handlingsplan (nærværende dokument) vil blive revideret, i det omfang Viborg Kommune vurderer, at de fire fokusområder ikke længere er centrale for den effektive kommunale rottebekæmpelse eller hvis retningslinjerne for privat rottebekæmpelse ændres. Kommunens handlingsplan vil være understøttet af en årlig aktivitetsplan, som bl.a. vil indeholde en evaluering af gennemførte og planlagte initiativer. Aktivitetsplanen sammen med handlingsplanen vil altid kunne læses på kommunens hjemmeside.

Hvem er Rotten?

- Rotter kan komme igennem åbninger og sprækker på over 2 cm.
- Rotter kan gennemgange alt materiale som er blødere end jern.
- Rotter kan løfte en vægt op til ca. 1,2 kg, derfor bør afløbsriste altid være fastgjorte.
- Rotter graver typisk ned til en dybde på ca. 60 cm.
- Rotter hopper ca. 75 cm op lodret.
- Rotter er gode til at klatre op ad ru vægge, træer, faldstammer etc.
- Rotter skal bruge skjulesteder og mad for at slå sig ned.
- Vi, mennesker, er gode til at opfylde rottens livskrav.
- Hønehold kan tiltrække rotter.
- Fuglefodring kan tiltrække rotter.

Samarbejde er en forudsætning for en effektiv rottebekæmpelse

Hvis man som borger er så uheldig at få rotter, vil Viborg Kommune sikre hurtig og kvalificeret hjælp til at skaffe sig af med problemet. Men den enkelte borger og grundejer skal selv gøre en indsats med hensyn til at undgå rotter på egen ejendom. Dette kræver, at grundejer rottesikrer sin bolig, sørger for, at der er ryddeligt med minimale skjulesteder for rotter, samt sørger for, at der ikke ligger spiseligt affald og/eller føde på ejendommen.

Med udbredelse af information og større viden om rotter og hvordan de kan undgås, kan den enkelte borger være med til at forhindre og/eller reducere omfanget af rotter på egen ejendom.

Selvom rottegifte har vist sig at være yderst effektive, når de anvendes korrekt, så vil et øget fokus på den forebyggende indsats kunne være med til at nedbringe mængden af rottegift i den kommunale rottebekæmpelse.

Mange af de gifte vi anvender til bekæmpelse af rotter, slår desværre ikke kun rotter og mus ihjel. Hovedparten af de gifte vi bruger i rottebekæmpelsen kan ophobes i fødekæden, med store konsekvenser for vores små rovpattedyr, ugle og rovfugle. Viborg Kommune vil derfor arbejde målrettet sammen med

borgerne og andre interessenter om at lave den bedste rottebekæmpelse med anvendelse af et minimalt giftforbrug.

Forpligtelser i forbindelse med bekæmpelse og forebyggelse af rotter

Når det drejer sig om bekæmpelse og forebyggelse af rotter, så har ikke kun kommunen, men også borgerne en række forpligtelser i henhold til gældende lovgivning.

Grundejere skal;

- straks at anmelde al rotteforekomst til kommunen
- renholde og rottesikre sin ejendom således, at rotters livsgrundlag begrænses mest muligt
- sikre at egen kloak og brønde er intakte
- efterkomme eventuelle krav fra Viborg Kommune vedrørende tiltag, som skal afhjælpe rotteproblemet

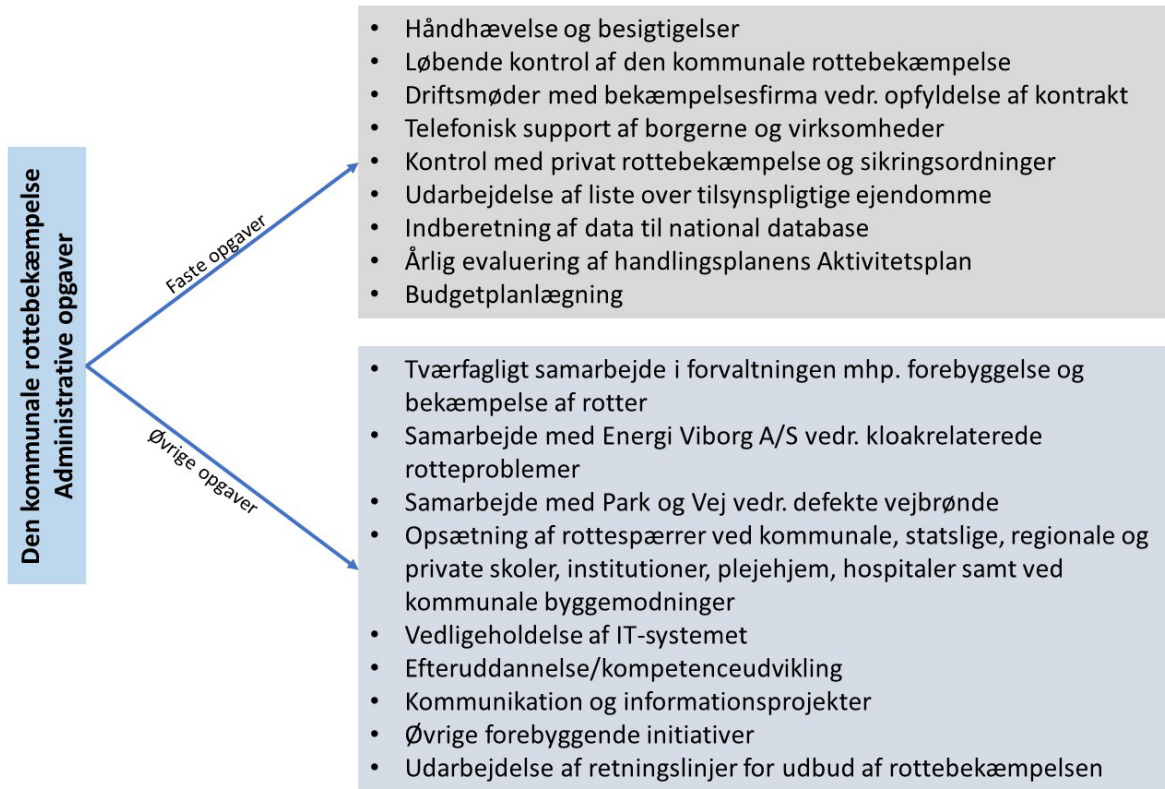
Viborg Kommune skal;

- sætte en bekæmpelse i gang så hurtigt som muligt
- bekæmpe rotter effektivt overalt i kommunen
- finde årsagen til rotteforekomsten
- sammen med borger sikre at årsagerne fjernes
- igangsætte den nødvendige rottebekæmpelse indtil problemet er løst
- vejlede om forebyggelse
- håndhæve lovgivningen vedrørende forebyggelse og bekæmpelse af rotter

Den kommunale rottebekæmpelse i Viborg Kommune

Kommunal rottebekæmpelse er mere end blot den praktiske bekæmpelse af rotter. Den praktiske rottebekæmpelse varetages i Viborg Kommune af et bekæmpelsesfirma, mens myndighedsdelen, de overordnede retningslinjer for bekæmpelsen samt fastsættelse af den årlige økonomiske ramme varetages og udføres af Teknik og Miljø Forvaltningen.

Nedenstående figur viser en række af de arbejdsopgaver, som kommunen varetager i forbindelse med sikring af effektiv rottebekæmpelse;

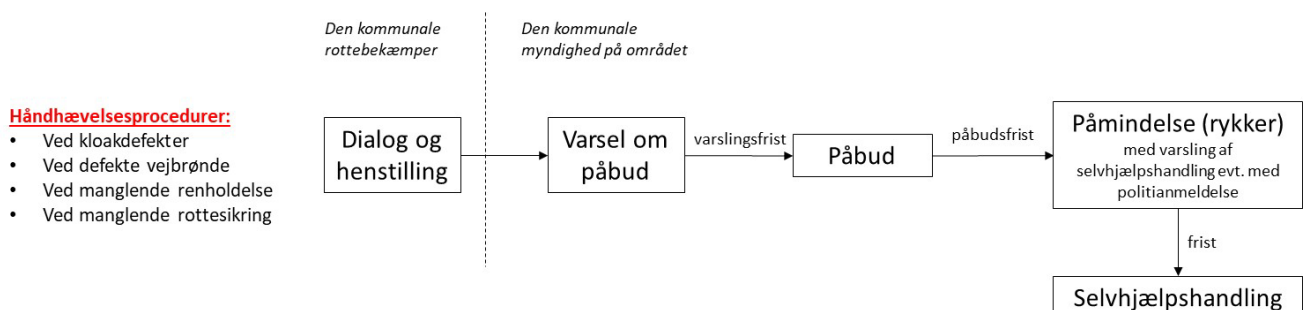

Håndhævelsesprocedurer i forbindelse med sikring af effektiv rottebekæmpelse

Det er som nævnt Viborg Kommune, som skal håndhæve den pågældende lovgivning vedr. rotter overfor kommunens borgere og private bekæmpelsesaktører. Langt de fleste håndhævelsessager løses allerede inden kommunen finder behov for at udstede et varsel om påbud, idet den kommunale rottebekæmpelse, oftest ved dialog med borgeren, søger at få problemet løst hurtigt.

Varsel om påbud udstedes kun i de tilfælde, hvor dialogen mellem bekæmper og grundejer ikke fører til udbedring af de påbudte forhold og herefter løses problemet sig ofte hurtigt.

En sjælden gang lykkes det ikke at få borgeren i mål med de påbudte foranstaltninger. I de sjældne tilfælde kan det komme på tale at iværksætte en selvhjælpshandling¹ som sidste udvej. Nedenstående er et eksempel på en typisk procedurerækkefølge for den kommunale håndhævelse på rotteområdet.

¹ Selvhjælpshandlinger er når kommunen udfører opgaven, men på grundejers regning

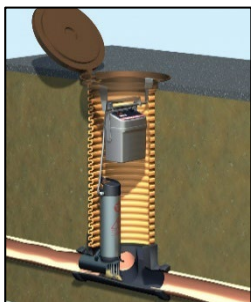
Rotterne i kloakken

En stor andel af de modtagne rotteanmeldelser i byområderne skyldes kloakrotter. Når kloakrotter kommer op på overfladen eller kommer ind i vores bolig, skyldes det ofte, at der er en defekte kloakledning og/eller afløbsinstallation.

Hvis kloakledningen eller de private afløbsinstallationer var intakte og uden fejl, ville rotterne, som udgangspunkt, ikke kunne komme ud af kloakken.

- I byzone udgør rotteanmeldelser forårsaget af kloakrotter en betydelig andel
- Rotterne lever fortrinsvist inde på den private ledningsdel
- Den bedste forebyggelse mod indtrængning af kloakrotter er at have en intakt ledning
- Det er den enkelte grundejer, som selv skal sikre sin egen kloakledning

Viborg Kommune bruger væsentligt mindre gift i dag end tidligere til bekæmpelse af kloakrotter, i det giften i stor udstrækning er blevet erstattet af effektive dræbende fælder. Viborg Kommune og Energi Viborg A/S har i fællesskab ca. 80 dræbende kloakfælder, som alle bliver benyttet. Energi Viborg A/S varetager den daglige drift af disse fælder og benytter disse i særligt rotteplagede områder og/eller forud for renoveringsarbejde på den offentlige kloakledning.

Eksempel på dræbende fælde, som anvendes af Energi Viborg i Kloakken

En anden måde at forhindre rotter i at trænge ind i vores stikledninger kan være ved at opsætte rottespærrer på stikledningen. Viborg Kommune har siden 2015 opsat rottespærrer på stikledninger indtil de kommunale, private, statslige og regionale institutioner, skoler og plejehjem.

Her bekæmper Viborg Kommune rotter

Alle har pligt til at anmelde rotter. Viborg rykker ud til alle anmeldelser om rotter og hvis det er nødvendigt, sættes rottebekæmpelse i gang. I hele kommunen sker bekæmpelse efter anmeldelse. Drejer det sig om rotter i beboelse, på fødevarevirksomheder og institutioner, vil kommunens bekæmpere komme på tilsyn samme dag eller senest næste formiddag. Dette gælder alle dage, inklusive weekender og helligdage.

For rotter i andre bygninger og på udendørs arealer påbyder lovgivningen, at kommunen skal rykke ud indenfor 8 dage. I Viborg Kommune kan borgerne forvente, at kommunens bekæmpere rykker ud indenfor senest 4 hverdage. Når Viborg Kommune udbyder rottebekæmpelsen, kan der ske en ændring af, hvor hurtigt bekæmpelsen rykker ud.

De Tilsynspligtige ejendomme

Viborg Kommune bekæmper rotter i hele kommunens område efter anmeldelse, men for nogle udvalgte ejendomme (tilsynspligtige ejendomme) skal Viborg Kommune årligt foretage et eftersyn for rotter.

Den Tilsynspligtig ejendom er defineret som værende – *Erhvervsejendomme med dyrehold, primærproduktion af fødevarer og foder til dyr, opbevaring af foderstoffer til dyr eller opbevaring af planteprodukter, som efterfølgende anvendes til produktion af fødevarer til mennesker.*

Disse ejendomme vil én gang årligt i perioden fra 1. oktober til og med februar modtage et tilsynsbesøg fra den kommunale rottebekæmpelse. Viborg Kommune kan, i det omfang det vurderes relevant udvide med andre ejendomme. En sådan udvidelse af andre ejendomme end de tilsynspligtige ejendomme vil fremgå af den årlige Aktivitetsplan.

Er gift den bedste løsning?

Der anvendes typiske antikoagulerende gifte til bekæmpelse af rotter. Anvendelse af rottegift er en meget effektiv metode til bekæmpelse af rotter, hvis rotterne vil æde giften. Men ved brug af de antikoagulerende gifte er der risiko for udvikling af resistens. Ved forekomst af resistens vil der ofte blive anvendt meget stærkere gifte. Disse gifte har en betydelig negativ effekt på miljøet. Særligt er den miljømæssige risiko stor for en lang række ikke-målorganismer (f.eks. fugle, fredede mus etc.), som ved indtag af giften kan dø. Men også andre dyr, f.eks. de mindre rovpattedyr, rovfugle og ugler, er i stor risiko for at blive forgiftet, hvis de æder forgiftede dyr.

Ved en resistensundersøgelse i 2017 kunne Viborg Kommune konstatere resistens flere steder i kommunen overfor de milde bekæmpelsesmidler samt for visse typer af de stærkere gifte. Derfor vil Viborg Kommune have fokus på en miljøbevidst anvendelse af gift i både den kommunale og private rottebekæmpelse for at reducere udbredelse af resistens og minimering af de miljømæssige konsekvenser.

Miljøstyrelsens bekæmpelsesvejledning ved anvendelse af gift anbefaler, at man kun anvender gift til bekæmpelse af store rottebestande. Små rottebestande og/eller få rotter kan bekæmpes lige så effektivt med fælder som med gift.

Hvad er rottegift?

- Der findes forskellige typer af rottegifte
  - De antikoagulerende gift (blødningsforstyrrende)
  - En gift baseret på D-vitamin
- Ved anvendelse af antikoagulanter anvendes der, som udgangspunkt, den mildeste form for gift af hensyn til miljøet
- En rotte der har ædt en antikoagulanter dør af indre blødninger.
  - Rotten dør først 4 til 6 dage efter, at den har spist af giften
- En rotte der har ædt D-vitamin, dør typisk som følge af hjertesvigt
  - Rotten dør først 3 til 7 dage efter, at den har spist af giften
- Der anvendes, som udgangspunkt, ikke gift til bekæmpelse af rotter i beboelse, fordi rotterne kan lægge sig til at dø på utilgængelige steder med voldsomme lugtgener til følge
- Gift må ikke udleveres til borgeren

Viborg Kommune vil have fokus på anvendelse af fælder de steder, hvor anmeldelsen kun drejer sig om få rotter. Ved større rottebestande vil bekæmpelsen kunne ske med gift, men giftbekæmpelsen vil ske ud fra en målrettet indsats, således at miljøet beskyttes bedst muligt.

En miljøbevidst bekæmpelse skal ikke nødvendigvis forstås som, at der ikke vil blive brugt gift i rottebekæmpelsen. Men det betyder, at Viborg i højere grad, vil bestræbe sig på, at der kun anvendes gift, når det er den bedste løsning.

Når der anvendes gift, vil der vil være fokus på et målrettet giftbrug, hvor;

- det bestræbes at minimere tiden, hvor gift er tilgængelig i den enkelte bekæmpelse
- der kun anvendes den mængde gift, der er nødvendig til en enkelte situation
- der altid følges op på giftindtaget
- der aldrig udleveres gift til borgere
- der er opmærksomhed på forekomst af resistens således, at bekæmpelsen hurtigt tilpasses denne situation

Finansiering af kommunal rottebekæmpelse

Som grundejer i Viborg Kommune betaler man for den kommunale rottebekæmpelse via "Ejendomsbi-dragsbilletten". Rottebekæmpelsesgebyret beregnes efter rottebekendtgørelsen ud fra en fast afgift og ejendommens bebyggede areal, som kommunerne henter fra BBR-registret.

Gebyret skal dække udgifter til;

- den praktiske bekæmpelse, som er udliciteret til et privat bekæmpelsesfirma
- de tilknyttede administrative opgaver
- gennemførelse af generelle forebyggende tiltag, som f.eks. den lovpligtige opgave med opsætning af rottespærrer på institutioner, skoler og plejehjem.
- information om rottebekæmpelse

Man skal som borger eller virksomhed således ikke betale ekstra, hvis man en dag får brug for hjælp til bekæmpelse af rotter på sin ejendom.

Rottebekæmpelse som område skal hvile i sig selv, og et eventuelt over- eller underskud indregnes derfor i rottegebyret det efterfølgende år. Det årlige rottegebyr vil hvert år fremgå af Aktivitetsplanen.

Den private rottebekæmpelse i Viborg Kommune

Med privat rottebekæmpelse skal forstås rottebekæmpelse, som udføres af en af følgende autoriserede personer uden tilknytning til den kommunale rottebekæmpelse;

- R1-autoriserede: som giver tilladelse til erhvervsmæssig forebyggelse og bekæmpelse af rotter overalt i Viborg Kommune
- R2-autoriserede: er en ordning som kun giver **ejendomsejeren** tilladelse til at bekæmpe rotter ved brug af visse kemiske bekæmpelsesmidler på **egen** erhvervsejendom.

Retningslinjer for den private rottebekæmpelse

Al bekæmpelse skal følge den, til en hver tid gældende lovgivning og vejledning.

Alle former for privat bekæmpelse vil altid ske uden omkostninger for Viborg Kommune, og det understreges, at der ikke kan gives fritagelse for betaling af rottegebyret ved afholdelse af privat bekæmpelse, det vil sige indgåelse af aftaler med en R1 autoriserede person ifm. sikringsordning samt for den R2 autoriserede person ved bekæmpelse på egen ejendom.

Privat Rottebekæmpelse

- Udføres af en R1 og/eller R2 autoriseret person
- R1/R2 skal anmelde forekomst af rotter til kommunen ved at benytte den Fælles Offentlige Rottedatabase
- R1/R2 skal underrette kommunen om igangsættelse af privat bekæmpelse før bekæmpelsen igangsættes
- R1/R2 skal løbende registrere handlinger og observationer i den Fælles Offentlige Rottedatabase
- R1/R2 skal følge resistensstrategien
- R1/R2 skal følge Miljøstyrelsens vejledning om bekæmpelse med kemiske midler

Tilsynet med den private rottebekæmpelse

Viborg Kommune vil ved stikprøvekontrol og uanmeldt kunne møde op på virksomheder eller ejendomme omfattet af både R1-autoriserede aftaler eller af en R2-autorisation med henblik på at sikre, at ovenstående krav overholdes, samt at der ikke er alvorlige fejl og mangler med hensyn til rottesikring og renholdelse.

Hvis Viborg Kommune bliver bekendt med, at der foretages privat rottebekæmpelse i strid med ovenstående, vil Viborg Kommune kunne fratage enten den R1- eller den R2-autoriserede mulighed for at fortsætte med bekæmpelsen på ejendommen.

Ved grove forsømmelser og/eller at der er tale om gentagende overtrædelser vil den R1- eller den R2-autoriserede kunne blive anmeldt til Miljøstyrelsen, kemikalieinspektionen og/eller indgivet politianmeldelse med henblik på bødestraf.

Serviceniveau i den kommunale bekæmpelse og forebyggelse af rotter i Viborg Kommune

Viborg Kommune skal sikre en effektiv rottebekæmpelse i hele kommunen, og det vil vi opnå ved;

- at rottebekæmpelsen udføres af fagligt kvalificeret personale.
- at rottebekæmpelsen er af høj faglig kvalitet.
- at borgere og virksomheder bliver informeret om effektiv forebyggelse, renholdelse og sikring af egen ejendom.
- at skabe større opmærksomhed vedrørende den fælles opgave, som det er at forebygge rotteforekomst i hele kommunen.

- med effektiv bekæmpelse og forebyggelse at nedbringe antallet af ejendomme, som gentagende gange har rotteproblemer.

Servicemål for rottebekæmpelsen i Viborg Kommune

Med nedenstående servicemål vil Viborg kommune sikre borgerne en kompetent og effektiv rottebekæmpelse.

Viborg Kommune vil;

- reagere hurtigt på en anmeldelse om rotter
  - for anmeldelse af rotter i beboelsen, institutioner og fødevarevirksomheder o. lign vil den kommunale rottebekæmpelse rykke ud samme dag og senest næste formiddag.
  - for øvrige anmeldelser af rotter rykker den kommunale rottebekæmpelse ud senest fire hverdage efter anmeldelse
- lade rottebekæmpelsen udføre af faglige kompetente rottebekæmpere
- sikre at rottebekæmperen forsøger at finde årsagen eller årsager til rotteforekomsten
- sikre at den enkelte borger hele tiden er velinformeret om bekæmpelsesforløbet – da dette erfaringsmæssigt er med til at give tryghed
- sikre at borgeren bliver vejledt om fremtidige forebyggende tiltag
- sikre at der overvejes alternative løsninger til en giftbekæmpelse
- sikre at der følges op på anmeldelsen med maksimum syv dages mellemrum på den enkelte bekæmpelse, indtil problemet er løst

Indsatser i rottehandlingsplanen

I det daglige vil Viborg Kommune sikre borgerne den lovpligtige effektive rottebekæmpelse, som angivet under servicemålene. Derudover vil Viborg Kommune have fokus på nogle særlige indsatser, som skal være med til at øge indsatsen overfor rotterne.

Nedenstående gives en kort beskrivelse af de fire fokusområder, som Viborg Kommune vurderer, har en central rolle for den fremadrettede indsats med sikring af den effektive rottebekæmpelse. For hvert af de enkelte fokusområder er der en beskrivelse af nogle udvalgte indsatser (indsatsområder). I den årlige Aktivitetsplan vil Viborg Kommune beskrive hvilke indsatser de vil arbejde med fra år til år.

Fokusområde 1: Sikring af effektiv rottebekæmpelse

Indsatsområder	Formål med indsatsen	Opmærksomhedspunkter i den kommunale rottebekæmpelse
Den kommunale administration af rottebekæmpelsen	<p>Den kommunale administration skal sikre;</p> <ul style="list-style-type: none"> • at kommunens borgere modtager en effektiv bekæmpelse og forebyggelse af rotter • at kommunens borgere aktivt deltager i forebyggelse på eget areal og fælles arealer • at al bekæmpelse og forebyggelse følger de lovgivningsmæssige retningslinjer	<ul style="list-style-type: none"> • at myndigheden er velkvalificeret, opdateret og bekendt med rottebekæmpelsens mange sider • at myndigheden sikrer, at der bliver udført god bekæmpelses- og administrationspraksis i den kommunale rottebekæmpelse • at myndigheden samarbejder på tværs af de kommunale forvaltninger med henblik på at drøfte og løse eventuelle problemer vedr. rotter overalt i kommunen • at myndigheden samarbejder med Energi Viborg med henblik på sikring af intakte kloakker og forebyggelse af potentielle rotteproblemer i forbindelse med defekte kloakledninger • at myndigheden, på kvalificeret vis, kan bistå bekæmpelsen, borgere etc. med hjælp og vejledning vedrørende anmeldelse, spørgsmål vedr. forebyggelse og igangværende håndhævelsessager etc. • at myndigheden sikrer, at der sker den nødvendige håndhævelse (f.eks. fremsendelse af påbud eller udførelse af selvhjælpshandlinger) og besigtigelser i samarbejde med rottebekæmperen

Indsats områder	Formål med indsatsen	Opmærksomhedspunkter i den kommunale rottebekæmpelse
Den praktiske rottebekæmpelse	<p>Kommunens bekæmpere skal til enhver tid sikre at borgerne;</p> <ul style="list-style-type: none"> • føler sig trygge og velinformeret om bekæmpelsesforløbet • oplever, at der tages hånd om problemet på en kompetent og hurtig måde • oplever en god service og hjælp i et videre forebyggende forløb 	<ul style="list-style-type: none"> • at den enkelte rottebekæmper, er velkvalificeret og opdateret på ny viden, bekæmpelse og lovgivning • at der i den daglige bekæmpelse er afsat de nødvendige ressourcer således, at rottebekæmperen altid har den nødvendige tid til den enkelte bekæmpelse • at den daglige bekæmpelse af rotter sker ud fra et miljøbevidst udgangspunkt

Fokusområde 2: Kommunikation og information til kommunens borgere

Indsats områder	Formål med indsatsen	Opmærksomhedspunkter i den kommunale rottebekæmpelse
Dialog med borgere og vejledning vedrørende rotter	<p>Med indsatser med hensyn til kommunikation og information til kommunens borgere vil Viborg Kommune opnå;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Positiv dialog med borgerne • At forebygge rotteforekomst fremadrettet • At grundejers aktive deltagelse er en del af en effektiv forebyggelse og bekæmpelse • Øge succesen for rottebekæmpelse på den enkelte ejendom 	<ul style="list-style-type: none"> • at borgere og virksomheder bliver mødt af den kommunale rottebekæmpelse i positiv dialog omkring forebyggende og nødvendige tiltag for at holde rotterne fra døren • at den mundtlige vejledning og information følges op med illustrative og letforståelige pjecer • at kommunens borgere og virksomheder kan finde den nødvendige information på kommunens hjemmeside • at gennemføre målrettede informative tiltag i lokale medier, foreninger etc.

Fokusområde 3: Forebyggelse og bekæmpelse af rotteforekomst

Indsats områder	Formål med indsatsen	Opmærksomhedspunkter i den kommunale rottebekæmpelse
Særlige forebyggende foranstaltninger	<p>Et tværfagligt fast samarbejde med Energi Viborg, derudover samarbejder bekæmpelsen med Park og Vej, kommunale ejendomme, de sociale myndigheder, etc. Samarbejdet skal være medvirkende til;</p> <ul style="list-style-type: none"> • forebyggelse af ekstraordinære store rotteforekomster som følge af f.eks. renovering, opgravninger af gamle kloakker • at den kommunale rottebekæmpelse bliver mere synlig blandt borgere, virksomheder, foreninger etc • Sikring af effektiv rottebekæmpelse, når f.eks. sociale og bolig-sociale forhold har indvirkning på rotteforekomst i et område 	<ul style="list-style-type: none"> • At skabe overblik over, hvor der kan være særlige behov for proaktive handlinger i forbindelse med forebyggelse af rotter • At bidrage med råd og vejledning, særligt mht. rottesikrede affaldsforhold og minimering af mulige levesteder på offentlige arealer. • Samarbejde med Energi Viborg bl.a. vedr. <ul style="list-style-type: none"> ○ vurdering af behov for koordineret kloakrottebekæmpelse forud for f.eks. opgravninger ○ Sikring af korrekt nedlæggelse/afpropning af gamle kloakledning, som ikke skal genanvendes

Fokusområde 4: Miljøbevidst rottebekæmpelse

Indsats områder	Formål med indsatsen	Opmærksomhedspunkter i den kommunale rottebekæmpelse
Hensigtsmæssig brug af gift	<p>Kommunens bekæmpere skal til enhver tid sikre at;</p> <ul style="list-style-type: none"> • der benyttes en mere miljøbevidst bekæmpelse • øge brugen af fælder • resistensstrategien overholdes • undgå primær- og sekundære forgiftninger 	<ul style="list-style-type: none"> • at den enkelte rottebekæmper, er velkvalificeret og opdateret på ny viden, bekæmpelse og brug af gifte • at der altid vælges fælder frem for gift, hvor det er muligt • indsamle al overskydende gift • Aldrig udlevere gift til borgere

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Alternative bekæmpelsesmetoder</p>	<p>Anvendelse af gift i rottebekæmpelse kan udgøre en trussel mod miljøet, andre dyr og fugle samt at brugen af gift kan give grobund for udvikling af resistens.</p> <p>Viborg Kommune vil med et øgede fokus på alternativer til gift i både forebyggelsen og bekæmpelsen minimere den miljømæssige belastning;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Finde egnede alternativer til visse former for bekæmpelse og forebyggelse 	<ul style="list-style-type: none"> • Inddragelse af diverse forebyggelses- og bekæmpelsesmetoder • Identifikation af behov og muligheder • Øget dialog med relevante afdelinger i egen forvaltning vedrørende mulige forebyggende tiltag • Implementering af kosteffektive alternative og giftfri forebyggelses- og bekæmpelsesmetoder • Opdatering på nye giftfrie bekæmpelsesmetoder
--	---	---